

Verlag intervisie voor procesbegeleiders mondzorg

23 oktober 2025

Aanwezigen: Yannick Van der Linden, Lisa Taveirne, Eddy Robbens, Ruth Sederel, Cindy Thijs, Marlies Wilms, Carine Meers, Patricia Vandenbulcke, Eddy Van Calster, Emilie Morel, Lusha Zoet, Ellen Palmers, Pauline Devos

Verontschuldigd: Jean-Marie Vanderlinden, Hilda Swinnen, Geert Dieltjens, Karin De Bevere, Eline Vermeulen, Line Hommez, Anton Vanlouwe, Frauke Verneert, Bernard Ardenois, Joke Duyck, Carolina Beltran Monroy

Resultaten van de grootschalige studie 'De Mondzorglijn'

Ellen Palmers (doctoraat KU Leuven en wetenschappelijk medewerker bij Gezonde Mond) stelde de eerste resultaten van haar onderzoek voor. Deze intervisie was een kans om feedback te verzamelen van de procesbegeleiders (PBs). De resultaten zijn voorlopig en nog niet gepubliceerd. Gelieve ze niet te verspreiden.

Feedback vanuit de procesbegeleiders:

- **De duurtijd van een traject is lang:**
Trajecten die na corona gestart zijn, duren gemiddeld 38 maanden (= iets meer dan 3 jaar). Trajecten die voor of tijdens corona startten, duren gemiddeld 48 maanden (= 4 jaar). PB's vinden het geruststellend dat de gemiddelde duurtijd hoger ligt dan voorzien, want de eerste stappen verlopen traag en vragen veel tijd.
- **Veel voorziene uren worden niet gebruikt:**
Het gemiddelde contacturen van de PB is 33,75u van de max. 65u. Dat is slechts de helft van de uren waarop de WZC recht op hebben. Procesbegeleiders vinden het comfortabel dat er een overschot is aan uren, omdat WZC soms extra heropfrissingsopleidingen vragen.
Advies vanuit Gezonde Mond:
 - Ook online overlegmomenten (vanaf 15 minuten) kunnen vergoed worden;
 - Wees niet te zuinig met ondersteuning. Bied hulp op elk moment van het traject, ongeacht welke stap (bv. heropfrissingsopleiding aan het mondzorgteam, ondersteuning en hulp bij casussen, ondersteuning bij de mondsectie van de BelRAI,...)
- **Verbeteringen op de indicatoren betreffende mondzorg:**
Enkele voorbeelden:
 - **Meer samenwerkingen met een tandarts.** 87% van de WZC heeft dankzij De Mondzorglijn een samenwerking, tegenover 50% bij de nulmeting. Deze samenwerking is nog niet altijd structureel door het tekort aan mondzorgprofessionals.
 - **Mondzorg komt vaker aan bod** bij bewonersoverleg en bij opname van een nieuwe bewoner. De uitgebreidere mondzorgsectie in de BelRAI werkt hier ook als hefboom.

- **Registratie blijft moeilijk.** Tandartsbezoeken worden niet standaard geregistreerd in het bewonersdossier. Via BelRAI kan wel geregistreerd worden of een bewoner in de laatste 12 maanden een preventief mondonderzoek kreeg.
- **De organisatie van interne opleidingen rond mondzorg blijft moeilijk:**
 - 88% van de leden van het mondzorgteam kreeg een opleiding. Minder dan de helft (49%) van de andere zorgverleners kreeg na 1 à 2 jaar een opleiding. Bij de start had slechts 13% ooit een opleiding gevolgd. De stijging is dus groot.
 - Procesbegeleiders (PBs) zijn niet verbaasd dat de helft van de zorgverleners een opleiding volgde omdat de opkomst bij opleidingen laag kan zijn. Bij één PB waren alle leden van het mondzorgteam weg na de coronapandemie.
 - Advies vanuit de PB's:
 - **Zet in op taakdifferentiatie:** gebruik de sterktes van de medewerkers. (Bv. het animatieteam opleidingen laten geven omdat ze vaak vertrouwd zijn hiermee en hun collega's kennen);
 - **Organiseer opleiding tijdens afdelingsniveau** voor meer interactie en betere opkomst.
 - Koppel de vorming rond mondzorg aan een **verplicht bijscholingsmoment** of teamvergadering.
- **Perceptie van zorgverleners over mondzorg:**
 - Zorgverleners vinden dat de mondzorg goed verloopt. De urgentie daalt, maar mondzorg wordt realistischer en haalbaarder.
 - Reinigen van gebitsprotheses verloopt goed en geeft trots.
 - Verzorging van natuurlijke tanden blijft moeilijk.
 - Aankoopbeleid is goed uitgewerkt.
 - Mondzorgcoördinatoren zijn cruciaal om motivatie hoog te houden.
 - WZC die vroegtijdig stopten met het traject hebben toch veel gerealiseerd.

Methodiek 'Petje af voor de procesbegeleiders!'

Tijdens de intervisie deden PB's een oefening met verschillende hoeden en petten, die elk een andere manier van denken voorstelden. In duo's bespraken ze 3 centrale vragen:

1. Hoe zie jij de toekomst van procesbegeleiders?

- Mogelijk als flexi-job? Het moet financieel rendabel zijn voor iedereen;
- Het werk moet zinvol blijven;
- PB's blijven nodig als externe experts;
- Er is nog veel groeipotentieel;
- Er is nood aan een grotere groep actieve procesbegeleiders.
- Tekort aan tandartsen zal nog stijgen. Toekomst ligt bij mondhygiënisten?
- Voortzetting van het project Procesbegeleiding na 2028 is belangrijk.
- ...

2. Wat is voor jou een succesvolle implementatie van het mondzorgbeleid?

- Een implementatie op verschillende niveaus: WZC, zorgverleners én bewoners;
- PB's vinden het opvallend dat mondgezondheid van de bewoners niet gemeten wordt (bv. tandplaque);
- Het personeel voelt zich zeker en bekwaam;
- Mondzorg is basiszorg (geen detailzorg);

- De procedures en richtlijnen zijn duidelijk opgesteld, raadpleegbaar en gekend bij de zorgverleners;
- Minder urgenties;
- Jaarlijkse opleiding mondzorg;
- Een gemotiveerde werkgroep;
- Duurzame acties en continuïteit;
- Betrokken directie;
- Elke kleine stap vooruit is waardevol!
- ...

3. Hoe zie jij 'De Mondzorglijn 2.0'?

Op korte termijn:

- Draaiboek is te uitgebreid; graag eenvoudiger en overzichtelijker maken. (bv. tijdsindeling per opdracht of stap).
- Het maximum aantal te begeleiden uren (65u) verlagen en extra budget anders benutten.
- Een tandartsstoel multifunctioneel inzetten (bv. kapper, pedicure, opticiens,...);
- Opleiding mondzorg verplicht maken;
- Website verbeteren;
- Meer inzetten op kennisoverdracht;
- ...

Op lange termijn:

- Meer gebruik van AI;
- Meer communicatie via social media (om het imago van ouderenzorg op te krikken);
- Meer mondhygiënist in dienst van WZC;
- Meer investeringen in preventie;
- Een belastingvrije vergoeding voor PB's om hun maatschappelijke rol te erkennen.
- ...

Kort informatieve gedeelte

Slides 21-30 van bijhorende PPT:

Evaluatiemetingen

Plan tijdig de 3 evaluatiemetingen in:

- T0: tijdens de nulmeting (vòòr de opleidingen)
- T1: na 1 à 2 jaar werking
- T2: 1 jaar na afronding

Elke meting bestaat uit:

1) Peiling kennis- en attitude van het zorgpersoneel:

WZC gestart vòòr 2025 gebruiken de oude, uitgebreide vragenlijst. WZC gestart vanaf 2025 gebruiken de nieuwe, verkorte versie (invultijd gehalveerd). PB's worden gevraagd de bevraging te faciliteren (link doorsturen, deadline instellen, reminders,...).Zie tips op de PPT slide.

2) Peiling (kwaliteits-) indicatoren mbt. mondzorg

WZC kunnen zelf een gebruikersaccount aanmaken voor de indicatorentool. Klik op de link 'registreren' bij het loginportaal. Als procesbegeleider heb je geen toegang tot deze indicatorentool gezien dit het de taak is van de mondzorgcoördinator om de indicatoren op dit platform te rapporteren.

Indienen online formulier voor kwaliteitsbewaking

- Ook zonder prestaties moet het formulier ingevuld worden!
- Bij trajecten die on hold staan of vroegtijdig stoppen, wordt kort naar de reden(en) gevraagd. Dit helpt om moeilijke trajecten sneller op te volgen.
- Zie je jouw WZC niet in de lijst? Meld dit dan.
- De link naar het formulier staat op het portaal van Gezond Leven bij 'overzicht formulieren' en in de kwartaalreminders van Kathleen Decuyper.

WZC op de wachtlijst

Bekijk [het overzichtskaartje op de vacature Procesbegeleider](#) voor de verschillende, nieuwe WZC die op de wachtlijst staan. Voornamelijk in West-Vlaanderen zoeken we extra PB's. Deze WZC hebben voorrang om eerst begeleid te worden. Staan er geen WZC tussen die jij wenst/kan begeleiden? Dan kan je zelf ook WZC warm maken om met jou samen te werken.

Planning Project Procesbegeleiding (oa. uitbreiding naar andere settings)

Het pilootproject 'De Mondzorglijn Plus' in voorzieningen met personen is afgelopen en werd geëvalueerd. Het dossier waarbij we deze methodiek in project Procesbegeleiding willen inkantelen, is nog lopende. Indien je interesse hebt in de uitbreiding naar deze setting, laat het zeker weten.

Inspirerend praktijkvoorbeeld

De mondzorgcoördinatoren van WZC Karel Picqué in Deinze brengen hun ervaring over het traject ter implementatie van het preventieve mondzorgbeleid. Ze leggen hierbij uit hoe de nieuwe aanpak onderdeel is geworden van hun werking. Ze doen uit de doeken met hun succesfactoren en struikelblokken. Bovenstaande video wordt als bijlage meegestuurd met dit verslag.

Successen en uitdagingen bij procesbegeleiders

Zie slides 33-40 van de bijhorende PPT (oa. info over de freelance lesgever,...). De vragen vanuit de WZC werden niet één voor één behandeld maar wel als back-up voorzien wanneer tijd over zou zijn. Indien vraag/interesse naar is, kunnen deze meegenomen worden naar eerstvolgende intervisie.

Evaluatie

Elke procesbegeleider vult onderstaande evaluatieformulier jaarlijks in, ook als je niet aanwezig was op de interviews (het invullen duurt 5 tot 10 minuten):

<https://s.chkmkt.com/?e=164137&d=l&h=94CF12D787EBF7D&l=nl>

Alvast bedankt!

Een fijn eindejaar en een goed begin van 2026 toegewenst!

Team Gezonde Mond

👍 46 🗨️ 🔄 📌 4

en anderen vinden dit leuk

gezonde_mond Petje af voor de procesbegeleiders mondgezondheid! 🍷

Vandaag was het opnieuw tijd voor een intervisiemoment met de equipe procesbegeleiders. De equipe bestaat uit mondhygiënisten en tandartsen die in bijberoep één of meerdere woonzorgcentra begeleiden in het implementeren van een kwalitatief preventief mondzorgbeleid. Tijdens zo'n intervisie wisselen we vele ervaringen uit. Vandaag hebben we de reeds verworven inzichten over het project Procesbegeleiding eens letterlijk en figuurlijk 'met een andere pet' bekeken. 🧢🧢🧢🧢

We zijn dankbaar dat deze procesbegeleiders vele inspanningen leveren om de mondgezondheid in woonzorgcentra te verbeteren! 💪

Ben je ook mondhygiënist of tandarts? Heb je ook interesse in coaching? Zin in afwisseling naast de tandartspraktijk? Neem een kijkje op de website en aarzel niet om contact op te nemen met ons (contact: pauline.devos@gezondemond.be)

(volg Gezonde Mond op Instagram voor meer van deze posts!)